

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение

«Оросунская средняя общеобразовательная школа»

муниципального района «Верхневиллойский улус(район)» Республики Саха (Якутия)

678246, Республика Саха(Якутия), Верхневиллойский улус, село Оросу, ул. Советская, дом 27,ИНН 1407004346, ОГРН 1021400590870, тел./факс (41133)2-81-36, e-mail: orosusosh@mail.ru

Төрөшпүттэргэ аналлаах семинар-практикум
“Макаренко уонна Тимбилдинг”

Руфова Анастасия Васильевна
Ороһу орто оскуолатын иитээччитэ

2023

Төрөшпүттэргэ аналлаах семинар-практикум

“Макаренко уонна Тимбилдинг”

Сыала: Уһулуччулаах советскай педагог А.С.Макаренко иитиигэ методикатын эдэр төрөшпүттэргэ билиһиннэри.

Соруктара:

-А.С.Макаренко-педагог суруйааччы

-А.С.Макаренко оҕо иитиитигэр методикатын кытта билси

-Тимбилдинг диэн тугуй?

Туттуллар тэрил:

Ноутбук, проектор, Макаренко туһунан видеопрезентация, буукубалардаах пазл, Макаренко А.С.кинигэлэрин быыстапката.

Кыттааччылар: төрөшпүттэр, детсад үлэһиттэрэ.

I Саҕалааһын чааһа

-Үтүө күнүнэн күндү төрөшпүттэр!

Бириэмэ булан кэлбиккитигэр махтанабыт. Билигин оҕо буолан икки хамаандаҕа араһсан оонньоон ылыаххайын бастатан туран аат толкуйдуубут эһиги иннигитигэр пазллар сыталлар бу пазллары сөпкө хомуйдаххытына бүгүһнү көрсүһүүбүтүгэр туох туһунан кэпсэтэрбитин билиэхпит саҕалаатыбыт. Иитии Макаренко диэн тыллары таһаараллар.

II Макаренко диэн кимий?

А.С.Макаренко-оҕону иитиигэ уһулуччулаах педагог уонна суруйааччы кини кыра саастаах дьиэтэ-уота суох сылдыар оҕолору түмэн бэйэтин методикатынан иитэн көнөр суолга туруортаабыт педагог буолар.

Быйыл А.С.Макаренко төрөөбүтэ 135 сылын туолар.

Кини оҕо иитиитигэр туһаламмыт элбэх кинигэ автора буолар.

“Педагогической поэма”, “ Дьиз кэргэн уонна оҕону иитии”

(выставканы көрүү).

А.С.Макаренко бэйэтин специалнаһын педагогиканы таһынан радиоактивнаһы космографияны астраномияны олус кэрэхсиэрэ. Ону сэргэ психология феодализм историятын Австралия уонна Новай

Зеландия географияларын үөрэтииннэн уонна литературнай критиканнан дьарыгырара нуучча уһулуччулаах историктарын Ключовской Покровской Соловьев суруйууларын тылыттан тылыгар дылы өйүттэн билэрэ Менделеев Дарвин үлэлэрин хастыыта да аахпыта (Чиряев К.С. Оҕону дьизэ кэргэннэ иитии стр.51).

1988с. ЮНЕСКО А.С.Макаренконы аан дойду түөрт чулуу педагогтар испиэхэктэригэр-Джон Дьюи Георг Кершенштейн Мария Монтессори кытта киллэрбитэ.

III А.С.Макаренко оҕону иитиигэ методтара:

- коллективка иитии
- үлэннэн иитии
- бэйэни салайыныы
- инникини ыраналаан көрүү
- үтүө үгэстэр
- кэрэ эйгэ сырдык холобур.

А.С.Макаренко атах балай сылдьан чиеһинэйэ суох идэлэммит оҕолору иитэр сүрүн ньыматынан хас биирдии оҕоҕо итэбэйи буолара.

Колонияҕа сылдьыан баҕарбат оҕоҕо-көнүл биэрэрэ барыаххын сөп диэн. Ол да баран уһаабакка кэлэн көрдөһөн туран төттөрү киирэллэр этэ.

Урукку салалтаттан Антон Семенович элбэх кириитикэни тулуйбута үөһээттэн аармыйа олоҕо дииллэрэ. Ол гынан баран ситиһии уһаабакка биллибитэ:иитиллээччилэр биир хамаанда буолан үөрэххэ сырдыкка талаһыылара үрдээбитэ. Урукку олохторугар төннүөхтэрин баҕарбат этилэр уонна атын иитиллээччилэри араас үчүгэй үгэстэригэр умсугуталлар этэ.

Үчүгэй үгэс диэн боростуой хатылааһын буолбатах саналыы олорорго күүс угар тирэх буолар үөрүйэх ааттанар. Үгэһи тутуһуу-өрүүтүн урукку олоҕунан хардылааһын буолбатах.

А.С.Макаренко иитэр тэрилтэтигэр сүүһүнэн аабыллар үгэстэрдээх буолан хаһан да кэхтибэт кэрэхсэбиллээх күн-түүн сылтан сыл аайы сайда турар баай ис хоһоонноох олоҕу тэрийбитэ. (Оҕону дьизэбэ иитии К.С.Чиряев стр.6).

Макаренко оҕо иитиитин систематын формулата:

Формат

Ядро-иитиллээччилэри хамаандаларга тэрийи бөфөргөтүү бэйэ холобурунан уонна дьыаланнан.

Бэйэни салайыныы- ядроттан тахсан бэйэни салайыныы
Формат- дисциплина куннээфи режим быраабыла.

Урут уруккаттан оҕону ийтиигэ биллибит педагогтар холобура Макаренко методикаларын атын дойдуларга туһаналлар, ол оннугар Россияҕа иитии боппуруостарыгар арҕааны дойдулар араас тесторун, методикаларын туһанабыт.

IV Тимбилдинг диэн тугуй?

Тимбилдинг-хамаанданы тэрийи диэн.

Мань сүүсчэ сыл аннараа өттүгэр А.С.Макаренко толкуйдаабыт методиката диэн дакаастаммыта.

Антон Семенович Горькай аатынан колонияҕа үлэлии сылдьан онно үлэлиэн сөптөөх педагогтары мунньубута бэйэтин үлэтигэр бэриниилээх, эппиэтинэстэн куттаммат иитээччилэр эрэ сөбүлэспиттэрэ, сорохтор аккаастаабыттара.

Бэҕэһээни мээне сылдыбыт, уорар, кырбыыр оҕолору бииргэ түмэр ыарахаттардаах этэ. Антон Семенович лидер буолуон сөптөөх оҕону үөрэтэн, кэтээн көрөн, талар уонна командир онортуур. Бу командирдар колония командирдарын советтарыгар киирэллэр. Бу Совет бэрээдэк, иитии боппуруостарын, күннээфи былааны быһаарсар совет этэ. Барыларын-үлэ бииргэ түмэр, биир хамаанда гынар.

А.С.Макаренко: Хамаандалар сыалларынан-соруктарынан-бииргэ түмсүү, бииргэ толкуйдааһын, бииргэ эппиэттээһин, хамаанданы сомоҕолоһун, бэйэ-бэйэни билии, - диирэ.

V Хамаанданан оонньуу-Тимбилдинг.

Тимбилдинг-хамаандаҕа бэйэ-бэйэни бэрэбиэркэлэнии, үлэлииргэ, алтыһарга, доҕордоһорго, бэйэни тургутан көрүү.

Күндү төрөппүттэр!

Билигин түмүккэ, эһигини кытта, икки хамаанда буолан тимбилдинг оонньоохпут.

Оонньуу: “Фигуралар”

“Мээчиги хап”

Уб.төрөппүттэр!

1. Биьиги, аныгы үйэ кирбиитигэр олорор кэммитигэр, олохпут бары өттүнэн сайдан иһэр кэмигэр, ааспыт олоҕу анааран, Антон Семенович Макаренко үлэлэрин үөрэтэн, ырытан, оҕону ийтиигэ туһалаах сүмэтин

ылар кэммит кэллэ. А.С.Макаренко оџону ийтиигэ туһаайыллыбыт үлэлэрин, кинигэлэрин ылан ааџын, оџолоргутун ийтиигэ туһанын, дьизэ кэргэнинэн ырытын, үөрэтин.

2. Тимбилдинг арааһа, көрүнгэ элбэх дьизэ кэргэнгэ, үлэџитигэр өссө да атын көрүнгэрин туһанын, оонньоон.

1. Уьулуччулаах советскай педагог А.С.Макаренко кинигэлэрин ааџы

2. Тимбилдинг көрүнгэрин өссө эбии үөрэтии

3.